

Näitame välis- tudengile ust?

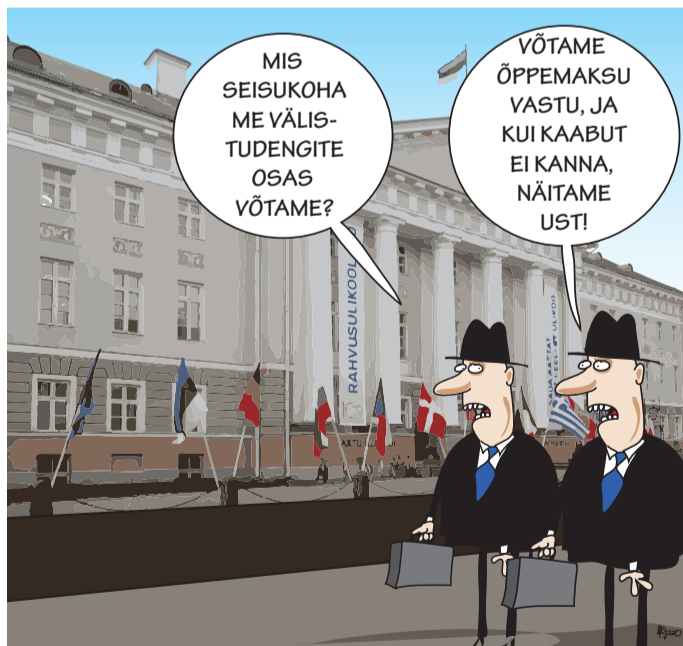
Valitsuse otsusel lubada Eestisse võõrtöö- jõud on ka teine pool – see võib kaasa tuua kitsendused välisstudengite ja nende pereliikmete Eestisse jõudmisele. Kuigi loosungid kiidavad teadmispõhist Eestit, siis selle ka- vaga toetab valitsus äraspidisel moel kõige lihtsamaid töid tegeva tööjõu sissevoolu, kuid paneb käe ette üliõpilastele, kes võiksid kraadikaitsmise järel Eesti majandusele hoo- pis suuremat lisandväärtust pakkuda. Laia maailma paisatav signaal on eriti halb – Ees- ti eelistab labidamehi kõrgharidusele.

Piirangute juurutajate soov on ära hoida meie komberuumi jaoks kaugetest riikidest pärit tudengite suurte kogu- kondade teket, kus peale õppurite saabuksid siia ka nende pereliikmed. Välis- tudengite tööpiirangud peaksid välistama olukorra, kus õppimise sil- di all siia tulnu asub hoopis täiskohaga tööle. Mõlemal juhul peletavad need piirangud Eestist eemale ka usinaid õppureid, sest ta- sulistel kohtadel õppijad peavad eluspüsimi- seks tihti ka lisatööd tegema ning osa tuden- geid ei pruugi tahta pikki aastaid oma pere- dest eemal olla.

Teistpidi on mõistetav kõrgkoolide soov välisstudengeid tasulistele kohtadele võttes raha teenida, eriti olukorras, kus teaduse riiklikku rahastamist ei soosi kõik poliitikud. Välisstudengite peletamine jätkaks kõrgkoolid il- ma ka välisrahast. Muidugi peab muret tundma, et kõigi soovijate ilma filtrita õppima võtmine ei de- valveeriks Eesti kõrghariduse mainet. Samas ei tohi kõrgkoolid anda asjatut lootust ka tundmatu taut- taga nõrkadele õppimärgijatele. Siin peavad lõ- pueksamid tagama, et diplomini jõuaks ainult need, kes seda tegelikult väärivad.

Tudengikandidaadid tuleks välja valida ikkagi eel- kõige akadeemilise põhimõtte järgi, mitte aga poliiti- kute varjatud suuniste alusel päritoluriigi, nahavärvi või vastu pead koputamise kõlavärvingu põhjal.

ANDRES VARUSTIN

VÄLJAANDJA AS Ohtuleht Kirjastus Narva mnt 13, 10151 Tallinn
Klientteenindus tel 666 2233
kliend@ohtuleht.ee, www.ohtuleht.ee

TRÜKK AS Kroonpress, Tähe 133, 51013 Tartu

TELLIMINE JA KOJUKANNE tel 666 2233, tellimine@ohtulehtkirjastus.ee, pood.ohtuleht.ee

REKLAAM JA KUULUTUSED tel 614 4100, faks 614 4050, reklaam@ohtuleht.ee, kuulutused.ohtuleht.ee

Kõik Ohtulehes avaldatud artiklid, fotod ja illustreerimised on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutame, et nende reprodutseerimine ja levitamine ilma AS Ohtuleht Kirjastuse kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata ega reitseeerita. Toimetuse aktsenteerib vaid isiklikult kohale toimetatud või tähtsusega toimetusele saadetud ühendusi ja vastulauseid. Isikuandmetega seotud küsimustes palume pöörduda aadressil isikuandmed@ohtuleht.ee. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel 646 3363.

ARVAMUS.OHTULEHT.EE

Toimetaja Laur Uudam
Tel 614 4028
laur.uudam@ohtuleht.ee

Maksaks tuhat eurot autokoolile, kui õpet mõistlikult kihutam

Kiirendus nullist kahesajani – oled sa roolis, kõrval- või ta- gaistmel – on tõeliselt ohtlik ja võimas kogemus. Oleks nõus maksma autokoolidele peale, kui nad õpetaks baaskursusel kiire auto valitsemist. Vähemalt ring- rajal.

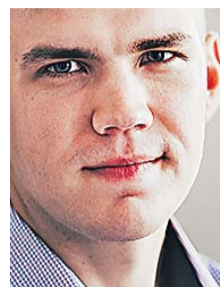
Et linnas pole sellise kiiruse- ga midagi mõistlikku teha, teab vast igaüks, välja arvatud ehk mõned küsitava mõtlemisvõi- mega Laagna kihutajad. Pigem võiks arutada julgemalt 40 km/h üldpiirangu kehtestamist, ütleb liikluskultuuri kogemus Tallin- na tänavatel. Ka paljud maan- teed ei ole nii heas seisus või teed on liiga käänelised, et kat- setada kiirendusega tekkivat tun- nelisvisiooni efekti. Ometi leidub üksikuid teid ja võimalusi, kus võiks aeg-ajalt gaasi põhja vaju- tada. Eesti rahvastikutihedus on ju Euroopa madalamas otsas.

Vabadusi juurde, mitte vähemaks

Alati on muidugi lihtsam pii- ranguid ning kiirustakistusi juur- de kruvida. Nii on ju elud kaits- tumad ja liiklusõnnetuste stat- istika näeb eeskujulikult välja. Eestlaste puhul ei pea piirangu- te kruttimise puhul ka kartma erilisi proteste ega mõjusat krii- tikat – meie rahvas koguneb mär- gilise protesti nimel heal juhul paar korda kümnendis ja ka siis on selle põhjus mure, et tagaa- da ehitatakse mõni tehas.

Teisalt reedavad Facebooki grupid ning Ott Tänaku uudiste ülekoormav mass, et masinate armastajate kogukond on Eestis lai ja võimas. Teoorias võiks 20ndatel sealt tulla mõni alga- tus, mis taotleb vabadust juur- de. Isegi kui see tuleks oma tär- nikestega.

Üks tärn võiks ideena olla, et inimesel on õigus kihutada riik- likult märgitud maanteelõiku- del ning ringradadel, kui ta on läbinud autokoolis spetsiaalse

OTTO OLIVER OLGO
pikk kommunikatsiooni- spetsialist

Kihutamis- õigusest võib saada üks Eesti visiit- kaarte e-asja- ajamise, Arvo Pärdi loomingut, ilusate naiste ja rabade kõrval.

täiendkursuse või võtnud mahu- kama, kiiret sõitmist õpetava baaskursuse. Selle juurde peaks käima ka psühholoogiline kont- roll, mis aitaks hindajal mõista, kuidas inimene käitub adrena- liinist tulvil olukorras. Lisaks peaksid nn kihutamistestid de- monstrerima, et inimene tun- neb nüanssideni auto toimimi- se üksikasju ning füüsikareeg- leid.

Teine tärn võiks ideena olla, et nõndanimetatud kihutamis- lõikudel on andurid, mis suudak- sid hinnata kihutajate sooritusi – kui juht oli võimeline sooritu- se ajal veenvalt autot kontrolli- ma ning suutis vältida ohtlike olukordade loomist, on kõik okei. Kihuta aga edasi, täkk! Kui andurid tuvastavad, et mõni juht kasutas kihutamise ajal küsita- vaid manöövreid või liikumis- joont, mis ei olnud optimaalne, saab too konkreetne juht sellest teada ning korduva veamustri tekkimisel kaob õigus kihutada.

Tärnikesi saab juurde mõel- da. Küllap minust targematel on terve posu ideid, kuidas luua nn

mõistliku kihutamise printsiibid ja protokollid.

Eesti uus visiitkaart – videomängud

Ma näen ka võimalust kaasa- ta kihutamissoojuõppesse video- mängutootjaid. Võidusõidusi- mulaatoritel puudub nn tagumi- kutunnetus, mis tekib päris elus autojuhtimisega, aga õige mitu simulaatorit suudavad nüüdseks enam-vähem realistlikult anda edasi kogemust, kui keeruline on kiiret autot valitseda:

- asfaldi või kõvakatte peal, kuivas või libedas;
- kruusa peal, kuivas või libe- das;
- kurvides (ka laugetes, kui kiirus on piisav ja G-jõud rakenduvad);
- sirge peal, sõltuvalt auto- mudelist ja -tootjast.

Simulaatorites saab nüüdis- ajal tutvuda, kuidas mootoride- tailide väljavahetamine mõju- tab auto kiirendust nii vahemi- kus 50–120 km/h kui ka 120–200 km/h. Saab kiirelt katsetada, kui-

Vida Press

Viru veri ikkagi väriseb ehk Miks nad vait

Väidetavalt aastaid sõnas ja teos naiskolleegide kimbutanud ning nende väarikust jalge alla tallanud rahvusoperi Estonia peadirektori Aivar Mäe pihta veel ühte kivi virutada oleks kurjast. Liia ei kõlba see kusagile: sel- le üle, kas keegi on milleski süü- di, otsustab Eesti vabariigis koh- us. Küll aga on hämmastav, et enamik oletatavatest ahistatu- test on suutnud pikka aega kiu- samise kiuste oma tööd edasi te- ha ega ole teatrijuhi kombetud käitumist varem avalikkuse et- te toonud.

Kui uskuda perioodikat – aga millal on mõni seitung enne luis- kelugusid levitanud –, pärinevad Mäe varasemad riivatused suisa aastate tagant. Seega on liiga teh- tutel olnud aega südant kergen- dada maa ja ilm, ent võta näpust: hulk aastaid on alandatutel ol-

nud suud vett täis. Ometi, kui pöörata pilk eesti kirjandusklas- sikale, on Anton Hansen Tammsa- are näitemängus „Kuningal on külm“ väitnud läbi kuninga suu: „Narride ja naiste suud ei suuda kuningadki sulgeda.“ Vastiku mä- lestuse taaga vaikides kandmine on seda seletamatum, et rahva- tarkuski tõde, et „mure võtab une, hale võtab ilu“.

Vaikima sunnib hirm

Paraku näib, et magamata ööd ja kuhtuv kenadus ei ole kiusa- tuile suuremat korda läinud, kui- võrd on midagi veel hullemat, mille nimel on tasunud tõde ma- ha salata ja jätta oma õigus ta- ga nõudmata.

See nõök, nii uskumatu kui see ka pole, saab olla vaid hirm. Kar- tus. Pelg selle ees, et ahistamis- juhtude päevavalgele toojale pan-

nakse pikemata sulg sappa elik lastakse ametist lahti. Sest, kui osundada ajalehtedes ilmunut, „Estonia on Eestis usna ainulaad- ne teater, mille töötajad kartsid avalikustamise korral, et töökoht läheb kaotsi ja kuhugi samaväär- sesse organisatsiooni minna pole“ (Ohtuleht, 25. juuni 2020).

Või teine sarnane osund: „Ent kui sa oled ooperi- või balletiar- tist, siis kuhu on sul Eestis veel minna? Põhimõtteliselt ainult Vanemuisesse. Aga kui juhtkond peaks tahtma tülika ekstöötaja suhtes kiusu ajada? Siis ei pruugi sedagi teed olla. Mida sel juhul teha? Hambad ristic kannatada ja vait olla tundubki ainus võimalus.“ (Eesti Ekspress, 29. juuni 2020)

Sellise jutu peale ei tea tões- ti, kas naerda end ribadeks või nutta silmad peast. Seda issanda

aastal 2020. Ajal, kui Eesti vaba- riigi president Kersti Kaljulaid tõ- des isade maa iseseisvuse 102. aastapäeva kõnes muu olulise ju- tu sees sedagi, et „oleme eelkõige teinud tööd iseendaga, loonud vaba riigi, õigusriigi, andnud võrd- sed võimalused kõigile...“.

Vaba riigi alam, rääkimata õi- gusriigi kodanikust, ei ole lam- mas, keda keegi talutab omataht- si oheliku otsas sinna või tänna. Kaugel sellest. Õigusriigi elanik teab, et tal on ühiskonna vastu teatud kohustused, kuid seesa- ma riik valvab sellegi üle, et olek- sid tagatud tema põhiseaduses määratud õigused.

On kellelgi need ununenud, siis tuletan need siinkohal meel- de. Meenutan, et meie kodumaa alusdokumendi teises peatükis loetletakse neid koguni mitme tosina jagu.